

Obsah

Olivier Clément

Úvod	9
Když se řekne člověk: začít u osoby a lásky	9
Stvořen k obrazu Syna	11
Od obrazu k podobě: cesta účasti a společenství	12
Boholidství Krista a člověka	13
Padlý Adam	13
Bláznivá Boží láska: tajemství Velikonoc	15
Přijměte Ducha svatého	16
Láska, která odhaluje a obnovuje obraz	17

Marko Ivan Rupnik

Člověk a vzkříšení	19
1. Pravda, věčná paměť života	20
Otázka pravdy se vrací 21	
I. Pohled do rozbitého zrcadla	22
Duševní a duchovní schizofrenie 22; Samoobsluha přání 23; Pseudo-logika 24; Rozum ve službách sebeprosazení neobstojí 25; Láska k moudrosti – filosofie pro život 27; Obtížný vztah mezi ideou-formou a hmotou 29; Nevyřešený dualismus 31; Dualistické pojetí životu neprospívá 32; Malá poznámka ohledně Řecka 33; Na cestě směrem k antropologickému paradigmatu 34; Člověk středem pozornosti a atomizace poznání 35; Moderní gnóze 37; Gnostičtí křesťané 40; Hodnoty ano, ale jaké? 41; Liberalismus 42; Velká výzva pravdy 44; Díky krizi můžeme vidět živou tkáň pravdy a hodnoty 46	

II. Přijmout pravdu	47
Alétheia 47; Veritas 49; Amen 50; Istina, pravda, která dýchá 52; Pravda je svobodná láska 53; Pravda, jednota jednoho a mnoha 54; Pravda, Trojjedinnost ve svobodě lásky 56; Závěr 57; Literatura 59	
2. Osoba	60
I. Když se setkají lidská zkušenost a Boží Zjevení	61
Cesta konkrétního 61; Osoba jako jednota 62; Osoba jako komunikace 63; Živá bytost 65; Myšlenky prvních Otců 66; Pronesené Slovo 67; Otázky týkající se přirozenosti 68; Tři souhrnné body ohledně přirozenosti 70; Láska – jednota v dávání a přijímání 72; Dyadická láska Boží 74; Láska – klíč k pochopení osoby a lidské přirozenosti 76; Kristus přijal lidskou přirozenost a člověk se stává adoptivním synem 78; Božská a lidská přirozenost 78; Dyáda lásky zahrnuje i dyádu muž-žena 79; Problém padlé přirozenosti 83	
II. Účast na lásce Trojice	86
Antropologie trinitární teologie a kristologie 86; Svobodné vzájemné spojení Osob – to, co existuje od věčnosti 88; Povolení člověka 89; Bytostné a osobní spojení mezi Bohem a člověkem 91; Svoboda – aspekt lásky 92; Bůh miluje člověka ve svobodě 93; Krátká poznámka ohledně toho, co je přirozené a nadpřirozené 94; Dodatek o lidské autonomii 96; Účast na osobním principu 97; Sjednocující princip je rozpínavý 99; Otázka rozumu 100; Jednota a oddělení v poznání 104; Poznání osoby a předmětů 105; Objektivita poznání 105; Hřích a rozum 107; Závěr: Kristus – poslední slovo o člověku 109; Literatura 112	
3. Poznání Boha neboli komplexní vědění	113
Předběžné poznámky 114; Celou osobou 117; „Nejprve praxe, potom teorie“ 118; Srdce, místo lásky a víry 121; Ztráta srdce 122; Schizma mez vírou jako obsahem a vírou jako postojem 123; Jako Mojžíš před hořícím keřem 126; Strach,	

který zabraňuje poznání 127; Mimo pozitivní a negativní teologii 128; Jak si počíná láska 129; Bůh se dává poznat 130; Člověk je ve své podstatě prosbou a Bůh jemnou láskou 133; Jakého Boha poznáváme? 134; Otec Ježíše Krista 135; Duch svatý dosvědčuje, že jsme adoptivní děti 136; Právě poznání spočívá v kategorii syn/otec 137; Svoboda, místo poznání Boha jako Boha svobody 138; Jaký jazyk použít pro poznání Boha 140; Symbol, místo setkání 141; Symbol, přednostní řeč poznání 142; Poznání ve společné paměti a v tradici 143; Bůh-pravda-Paměť 145; Ucelené poznání jako víra v možnost poznání každé osoby 145; Oslavovat a chválit Boha 146; Stvrzení rozumu 148; Závěr 149; Literatura 149

4. Podle pokřiveného obrazu 151

Stvoření-vykoupení 152; Všichni jsme zhřešili v Adamovi 153; Prvotní hřích se týká lásky 154

I. Jak je to v Písmu 156

Kontext hříchu 156; Lstivý svůdce 157; Dvojnásobný symbol 158; Taktika zla 159; Jediné pokušení 161; Kontemplativní poznání 163; Živé poznání 164; Bůh soupeř 166; Od Stvořitele ke stvoření - od osoby k předmětu 168; V srdci ráje 168; Osudný krok 170; Dřevo 172; Nahota a strach 172; Fíkový list 173; Bolest a utrpení 175; Omphaloskopi 177; Zničení vztahu člověk-člověk 178; Lidstvo, rozptýlené stádo 180

I. Syntetické shrnutí 181

Svět je stvořen v Sofii 181; Tíhnutí světa k zosobnění 181; Prázdnota přeměny se může změnit ve zlo 182; Stvoření z lásky, v lásce a skrze lásku 183; Zvrácení přeměny ve zlo 184; Padlý anděl 185; Člověk je obraz a nemůže se obejít bez svého Vzoru 186; Závěr 187; Literatura 189

5. Spásná láska v dějinách 190

Mimo hřích 191; V čas židovské paschy 192; Prorocké znamení 193; Synchronie 195; Význam židovské paschy 196; Velikonoční logika 196; „Nezdar“ prvních Velikonoc 197;

Pravé osvobození neboli osvobození od nepravého obrazu 198; Člověka může osvobodit pouze láska 199; Základem pochopení je židovská pascha 200; Na věčnou památku 203; Sestup a výstup 204; Kristus jako předmět lidského hříchu 206; První odsouzení k smrti 209; První odsouzení napravuje událost z *Gn 3* 211; Druhé odsouzení k smrti 213; Druhé Kristovo odsouzení napravuje událost v *Gn 4* 215; Pascha je připravena 216; Kristovo utrpení 217; Nový člověk a Kristovo vzkříšení 218; Ponoření do vody kříže 219; Osoba – kultura Paschy 220; Literatura 226

Závěr

227

Jak vyjádřit utrpení? 227; Nelze hovořit o Kristu bez paschy 229; Dobře smýšlet nestačí 230; Petr zapírá Krista 230; I náboženství potřebuje lásku 231; Petr zapírá církev 232; Petr zapírá sám sebe 232; Petr se znovu nachází v Kristově pohledu 233; Když se setkáme s velikonočním Kristem, můžeme říct člověk 234